

BIJLAGE L

De volgende discussie m.b.t. fotenotes zonder nummer' vond eind 1989 plaats op TeX-NL. Op verzoek van enkele NTG leden is hieronder alle betreffende e-mails weergegeven.

Tijdens de komende vergadering zal deze discussie ter sprake worden gebracht.

Date: Tue, 19 Dec 89 10:12:00 GMT
From: "Gerard van Nes, ENR-Petten" <VANNES@ECN.NL>
Subject: Question about footnotes in LaTeX
Sender: TEX-NL <TEX-NL@HEARN.BITNET>

Een collega van mij wil in zijn document footnotes plaatsen
ZONDER een referentienummer.
\footnotetext{tekst} geeft behalve de tekst ook een referentie-
nummer "0".
Wie kan mij DE tip geven?

Tot e-mail,

Gerard van Nes

Date: Tue, 19 Dec 89 10:15:00 MET
From: "Nico (Poppelier@Hutruu51.Bitnet)" <POPPELIER@HUTRUU51.BITNET>
Subject: RE: Question about footnotes in LaTeX
Sender: TEX-NL <TEX-NL@HEARN.BITNET>

... even uit het blote hoofd, ik heb zo gauw geen TeX-machine bij de hand:

```
\renewcommand{\thefootnote}{\null}
```

Ik garandeer niet dat dit DE tip is!

Nico

Date: Tue, 19 Dec 89 10:24:00 MET
From: "Nico (Poppelier@Hutruu51.Bitnet)" <POPPELIER@HUTRUU51.BITNET>
Subject: RE: Question about footnotes in LaTeX
Sender: TEX-NL <TEX-NL@HEARN.BITNET>

De NTG kent weinig en waarschijnlijk zelfs geen experts op het gebied van vormgeving en typografie. Toch menen veel TeX-gebruikers nog steeds dat alles MAG omdat in TeX nu eenmaal alles KAN. Even de moeite nemen om een door een deskundige geschreven boek te raadplegen is er doorgaans niet bij! Voetnoten zonder referentie ... hoe haalt iemand het toch in zijn hoofd? Wat een fantastische dingen bedenken we hier toch met z'n allen! Kunnen we met TeX of LaTeX niet gewoon tekst produceren zoals dat bij uitgeverij en drukkers gebeurt, gewoon GOED DRJKWERK? Al dat gefr"obel!

Nico

Date: Tue, 19 Dec 89 12:44:35 MET
From: Victor Eijkhout <U641000@HNYKUN11.BITNET>
Subject: Re: Question about footnotes in LaTeX
Sender: TEX-NL <TEX-NL@HEARN.BITNET>

On Tue, 19 Dec 89 10:12:00 GMT Gerard van Nes, ENR-Petten said:

>
>

>Een collega van mij wil in zijn document footnotes plaatsen
>ZONDER een referentienummer.

Voetnoten zonder nummer? Hoe weet je dan bij welke passage in
de tekst de noot hoort. Bedoelt je collega niet gewoon
\begin{figure}[b]?

Victor Eijkhout	Department of Mathematics University of Nijmegen Toernooiveld 5 6525 ED Nijmegen, the Netherlands
"Far out in the uncharted backwaters of the unfash- ionable end of the western spiral arm of the galaxy"	+31 80 61 3169 (switchboard: 61 1111) u641000@HNYKUN11.BITNET

Date: Wed, 20 Dec 89 13:55:12 SET
From: "Dick P. Dee" <SEODP@HDEDH1.BITNET>
Subject: Re: Question about footnotes in LaTeX
Sender: TEX-NL <TEX-NL@HEARN.BITNET>

Nou kan ik het toch niet laten. Wat zijn sommige mensen toch arrogant (of
gewoon kortzichtig?) die denken dat ze precies weten wat wel en wat niet
mag! Weten jullie precies wat voor een document de vraagsteller (over de
footnotes zonder referentienummer) aan het samenstellen is? Hou eens op
met dat gezeik alsjeblieft, en beantwoord gewoon de vraag.

Date: Wed, 20 Dec 89 14:21:16 MET
From: Victor Eijkhout <U641000@HNYKUN11.BITNET>
Subject: Re: Question about footnotes in LaTeX
Sender: TEX-NL <TEX-NL@HEARN.BITNET>

>Nou kan ik het toch niet laten. Wat zijn sommige mensen toch arrogant (of
>gewoon kortzichtig?) die denken dat ze precies weten wat wel en wat niet
>mag! Weten jullie precies wat voor een document de vraagsteller (over de
>footnotes zonder referentienummer) aan het samenstellen is? Hou eens op
>met dat gezeik alsjeblieft, en beantwoord gewoon de vraag.

O.k. Hoewel ik geen voorstander ben van openlijke scheldpartijen,
volgt hier openlijk mijn antwoord.

1/ Zowel Nico als ik HEBBEN de vraag beantwoord.

We hebben in eerste instantie gewoon aangegeven hoe het zou kunnen.

2/ Wij beiden matigen ons niet aan te weten wat er mag, we vragen alleen of mensen eens willen nadenken:

- met LaTeX kan vrijwel alles wat voor een normale tekst nodig is
- als het niet kan wat ik wil, ligt dat dan aan LaTeX, of aan mij?

In de typografie zijn geen wetten, slechts gebruiken, en de meeste daarvan hebben zeker zin. De gevraagde constructie, een voetnoot zonder nummer lijkt mij (<- let op: persoonlijk oordeel, ik schrijf niets voor) ONzinnig. Het lijkt mij (<- idem idem) dat de vraagsteller iets anders bedoelde: hij wilde gewoon een stuk tekst onderaan een zekere, door hem uitgezochte bladzijde hebben (zoiets werd mij door GvN verteld). Dit kan bv. met de door mij gesuggereerde constructie.

Nogmaals over typografie: ik weet inderdaad niet wat voor document de vragensteller aan het produceren was, maar ik wil wedden om een koffiemuntje dat het niet een geheel nieuw type, nog nooit eerder vertoond, was. Derhalve zullen er waarschijnlijk al wel richtlijnen en gebruiken voor zijn. Ik sluit me dus aan bij Nico zijn opmerking, en dit is het meest aanmatigende wat ik me hierover ga permitteren:

Het kan geen kwaad af en toe eens een boek over typografie na te slaan. Gebruiken die zich in 500 jaar ontwikkeld hebben openbaren zich niet spontaan aan je op het moment dat je met TeX begint te werken. Het kost jaren je een getraind oog en een verantwoord typografisch oordeel aan te kweken.

Zo dan?

Victor Eijkhout

Department of Mathematics
University of Nijmegen
Toernooiveld 5
6525 ED Nijmegen, the Netherlands

"Far out in the uncharted
backwaters of the unfash-
ionable end of the
western spiral arm
of the galaxy"

+31 80 61 3169
(switchboard: 61 1111)

u641000@HNYKUN11.BITNET

Date: Wed, 20 Dec 89 19:07:00 MET
From: "Nico (Poppelier@Hutruu51.Bitnet)" <POPPELIER@HUTRUU51.BITNET>
Subject: Re: Question about footnotes in LaTeX
Sender: TEX-NL <TEX-NL@HEARN.BITNET>

Ik wist niet dat scheld-kanonnades op Bitnet toegestaan waren. Om mijn antwoord even te beargumenteren gebruik ik -- zoals gewoonlijk -- het boek 'Tekstwijzer' van Karel Treebus. Daarin wordt uitgelegd wat voetnoten en eindnoten zijn, en hoe die in een publicatie zouden moeten worden vormgegeven. Ik gebruik dit boek graag als naslagwerk voor zake op het terrein van typografie en vormgeving; omdat ik qua opleiding theoretisch natuurkundige ben, moet ik wel want ik weet van vormgeving en typografie niets af. Een standaardwerk als de 'Tekstwijzer' zal iedereen kunnen uitleggen dat een voetnoot altijd is voorzien van een referentiemarkering, hetzij een letter, een cijfer of een symbooltje. Ik denk dat de vragensteller iets wil wat geen voetnoot is en daarvoor \footnote gebruikt.

Nico

Date: Sun, 31 Dec 89 21:53:29 MET
 From: "Gerard van Nes, ENR-Petten" <VANNES@ECN.NL>
 Subject: RE FINAL: Question about footnotes in LaTeX
 Sender: TEX-NL <TEX-NL@HEARN.BITNET>

Beste TeX-NLers,

Mijn vraag over footnotes in LaTeX, welke ik op 19 december j.l. op het net plaatste was aanleiding tot heel wat discussie. Ik heb al de reacties afgewacht alvorens met mijn slotcommentaar te komen.

De vraag was: kan ik een footnote plaatsen zonder referentienummer.

Om te beginnen Nico bedankt voor je snelle antwoord:

```
{\renewcommand{\thefootnote}{\null}
\footnotetext[0]{\bf XXX}, XXX is a trademark of ...}
\footnotetext[0]{\bf YYY}, YYY is a trademark of ...}
\footnotetext[0]{\bf ZZZ}, ZZZ is a trademark of ...}
}
```

Deze plaatselijk gedefinieerde \renewcommand (let op de grouping) werkt en mijn collega is er blij mee. Hij had de footnote nodig op de eerste bladzijde van zijn artikel/rapport om onder aan de blz een tekst te plaatsen als:

```
-> "This paper was supported by a contact of ...."
-> "VAX, VMS, XXX are trademarks of ...."
-> "Editors note: ...."
```

Ik heb zelf de voorbeelden uitgebreid, daar op het net werd geopperd dat een footnote zonder referentie nooit voorkomt cq nooit voor mag komen (kan zijn dat het officieel dan anders heet). Overigens een blik in uw TUGboat leert dat ondergetekende niet de enige is die footnotes zonder referentie gebruikt!

Het heeft mij lichtelijk bevreed dat een discussie op het net ontstond over de vraag of men iets wel of niet MAG doen in een bepaalde tekst. Opmerkingen als "Voetnoten zonder referentie ... hoe haalt iemand het toch in zijn hoofd" ,horen m.i. niet thuis op een net, welke laatste in eerste instantie bedoeld is om anderen te helpen! Dick, je krachtige terechtwijzing is volkomen terecht: zonder de achtergrond van een vraag kan alleen op een vraag zelf geantwoord worden. Ook jij bedankt voor je snelle reactie.

Om het kort te houden zou ik het volgende willen voorstellen:

- Geef antwoord op de vraag die op het netwerk wordt gezet, zonder opmerkingen over de al dan niet terechtheid van een vraag.
- Vermijdt weinig zeggende mails (zie ook bijvoorbeeld de antwoorden op de "TeX-SGML meeting" mail van begin deze maand)!
- Laat dit de laatste reply zijn op de "footnote question". Overigens kunnen we WEL op de volgende NTG vergadering op bovenstaande terugkomen!

Overigens een heel goed 1990 voor iedereen!

Gerard van Nes

